

τύφλα

τύφλα, η, ουσ. [<τυφός]. **1.** η στραβωμάρα: «τύφλα έχεις και δε βλέπεις πού πατάς;». **2.** η αβλεψία, η απροσεξία, η απρονοησία: «τι τύφλα μ' έπιασε ξαφνικά και μπλέχτηκα σε τέτοια περιπέτεια!». **3α.** το μεγάλο μεθύσι: «τον είδα που σκουντουφλούσε στο δρόμο, γιατί ήταν πάλι τύφλα». (Λαϊκό τραγούδι: *άσε με λοιπόν να πω όσο μου γουστάρει, άσε με στην **τύφλα** μου και στο κατοστάρι*). Από την εικόνα του μεθυσμένου που, όπως και ο τυφλός, δεν μπορεί να περπατήσει σταθερά. **β.** η μεγάλη νύστα: «έχω μια τύφλα, που δε σε βλέπω». **4α.** ως επιφών. **τύφλα!** λέγεται ειρωνικά σε άτομο που, καθώς περπατάει, σκοντάφτει. **β.** εκφράζει τη δυσαρέσκειά μας ή μια κάποια επιθετικότητα σε άτομο που μας πάτησε από απροσεξία του. (Ακολουθούν 17 φρ.)·

- αν θέλ' η νύφη κι ο γαμπρός, τύφλα να 'χει ο πεθερός, βλ. λ. [πεθερός](#)·

- αν πετύχει η μαλακία, τύφλα να 'χει το γαμήσι, βλ. λ. [μαλακία](#)·

- γίνομαι τύφλα, μεθώ υπερβολικά από ποτό ή ναρκωτικό, δεν ξέρω τι μου γίνεται από το μεθύσι: «κάθε φορά που κάθεται να πει, γίνεται τύφλα». (Λαϊκό τραγούδι: ***τύφλα έγινα**, που λες γιατί μου 'φυγε προχτές η γυναίκα που τρελά την αγαπάω*). Για συνών. βλ. φρ. γίνομαι φέσι, λ. φέσι·

- δε βλέπει την τύφλα του, είναι θεόστραβος: «βοήθησέ τον να περάσει στο απέναντι πεζοδρόμιο, γιατί δε βλέπει την τύφλα του ο καημένος!»·

- δε βλέπεις την τύφλα σου! ειρωνική παρατήρηση σε κάποιον που, ενώ είναι εντελώς ανίδεος, ενώ έχει τέλεια άγνοια για το θέμα που μας προβληματίζει, ή ενώ είναι αποτυχημένος στη ζωή του ή έχει κάποιο κουσούρι, θέλει να μας συμβουλέψει πώς να ξεπεράσουμε το πρόβλημά μας ή πώς να πετύχουμε στη ζωή μας, ή μας κοροϊδεύει για κάποιο δικό μας κουσούρι: «δε βλέπεις την τύφλα σου που δεν κατάφερες τίποτα στη ζωή σου, θέλεις να μας υποδείξεις και πώς πρέπει να ενεργήσουμε! || δε βλέπεις την τύφλα σου που μπεκροπίνεις, αλλά μας κατηγορείς που τραβάμε τα ποτηράκια μας»·

- δεν κοιτάς την τύφλα σου! βλ. φρ. δε βλέπεις την τύφλα σου! (Λαϊκό τραγούδι: *τα 'πιες και μας εσούρωσες κι ήρθες για να μας βρίσεις και **δεν κοιτάς την τύφλα σου** - κορόιδο! παρά μας φοβερίζεις*)·

- δεν ξέρει την τύφλα του, είναι εντελώς ανίδεος, έχει τέλεια άγνοια πάνω στο θέμα ή στην τέχνη για την οποία γίνεται λόγος: «θέλει να φαίνεται πως τα ξέρει όλα κι έχει σε όλα γνώμη, αλλά στην ουσία δεν ξέρει την τύφλα του || δεν ξαναπάω τ' αυτοκίνητό μου στον τάδε μηχανικό, γιατί δεν ξέρει την τύφλα του»·

- είμαι τύφλα, είμαι υπερβολικά μεθυσμένος από ποτό ή ναρκωτικό, δεν ξέρω τι μου γίνεται από το μεθύσι: «όταν είμαι τύφλα, δεν ξέρω τι λέω και τι κάνω». (Λαϊκό τραγούδι: *και φουμάρουν το χασίσι κι **είναι τύφλα** στο μεθύσι*). Για συνών. βλ. φρ. είμαι φέσι, λ. φέσι·

- έχει τη μαύρη του την τύφλα, **α.** είναι εντελώς αγράμματος: «δε βλέπει που έχει τη μαύρη του την τύφλα, θέλει να γίνει και διευθυντής!». **β.** είναι εντελώς ανίδεος πάνω σε κάποιο θέμα ή σε κάποια τέχνη: «σου λέω πως δεν μπορεί να εκφέρει γνώμη, γιατί έχει τη μαύρη του την τύφλα πάνω στο θέμα που συζητάμε || μην πας τ' αυτοκίνητό σου στον τάδε μηχανικό, γιατί έχει τη μαύρη του την τύφλα»·

- όποιος βρίσκει και γαμεί, τύφλα έχει να παντρευτεί, όποιος βρίσκει τον τρόπο να περνάει καλά, δεν αποφασίζει εύκολα να μπει σε καταστάσεις που ενδέχεται να χαλάσουν την καλοπέρασή του: «έχει μια δουλειά που τα κονομάει κι ό,τι βγάζει, τα τρώει σε γλέντια και διασκεδάσεις, αποφασισμένος να μείνει γεροντοπαλικάρο, γιατί όποιος βρίσκει και γαμεί, τύφλα έχει να παντρευτεί». Από την εικόνα του ατόμου που, καθώς έχει πολλές ερωτικές επιτυχίες, δεν αποφασίζει εύκολα να παντρευτεί·

- σαν θέλ' η νύφη κι ο γαμπρός, τύφλα να 'χει ο πεθερός, βλ. λ. [πεθερός](#)·

- την τύφλα μου ξέρω, είμαι εντελώς ανίδεος πάνω στο θέμα ή στην τέχνη για την οποία γίνεται λόγος: «καλά, δεν ξέρεις πως συναρμολογείται αυτό το πράγμα; -Την τύφλα μου ξέρω»·

- τον κάνω τύφλα, τον μεθώ υπερβολικά με ποτό ή ναρκωτικό, τον κάνω να μην ξέρει τι του γίνεται από το μεθύσι: «κάθε φορά που καθόμαστε να πούμε μαζί, τον κάνω τύφλα». Για συνών. βλ. φρ. τον κάνω φέσι, λ. φέσι·

- τύφλα να 'χει ο Μάρλο Μπράντο, δε συγκρίνεται με κανέναν, είναι κατά πολύ ανώτερος σε ομορφιά από κάποιον άλλον: «μπροστά στον τάδε, τύφλα να 'χει ο Μάρλο Μπράντο». Η έκφραση σε χρήση από τα τέλη της δεκαετίας του 1963 μετά την κυκλοφορία της ομώνυμης ταινίας του νεοελληνικού κινηματογράφου με το Θανάση Βέγγο την οποία σκηνοθέτησε ο Ορέστης Λάσκος·

- τύφλα να 'χει..., **α.** έκφραση με την οποία υποβιβάζουμε την αξία κάποιου ή τη σοβαρότητα μιας κατάστασης καθώς τη συγκρίνουμε με κάποιον ή με κάποια άλλη: «τύφλα να 'χει ο δικός σου ο πόνος μπροστά στο δικό μου!». **β.** δε συγκρίνεται με κανέναν, είναι κατά πολύ ανώτερος σε κάποια τέχνη ή ιδιότητα από κάποιον άλλον: «τύφλα να 'χει ο τάδε συγγραφέας μπροστά στον τάδε». (Λαϊκό τραγούδι: **τύφλα να 'χει** η Γκρέτα Γκάρμπο κι η Κατίνα Παξινού, θέατρο του παραλόγου έπαιζες στην πλάτη μου)·

- τύφλα να 'χει ο τάδε μπροστά στον δείνα, ο δείνα είναι κατά πολύ ανώτερος ή καλύτερος από τον τάδε, δε συγκρίνεται μαζί του: «τύφλα να 'χει ο Γιάννης μπροστά στον Νίκο». (Λαϊκό τραγούδι: στο φιλί δεν κάνει σκόντο και **μπροστά του τύφλα να 'χει ο Μπελμόντο**)·

- τύφλες και μούντζες! βλ. συνηθέστ. τύφλα!

Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας